

TIETOJA ZENITOSTA JA SEN TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA SEKÄ TIETOA RAHOITUSVÄLINELAJIEN LUONTEESTA JA TYYPPILLISISTÄ RISKEISTÄ SEKÄ RAHOITUSPALVELUIDEN ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

1. YLEISTÄ

Tähän tiedotteeseen on koottu sijoituspalveluin ja sen nojalla annettujen viranomaisääntelyn mukaiset tiedot Zenito Oy:stä sen tarjoamista palveluista sekä sen tarjoamiin palveluihin liittyvien rahoitusvälinelajien luonteesta ja niihin liittyvistä tyyppisimmistä riskeistä. Lisäksi tässä tiedotteessa annetaan kuluttajalle kuluttajasuojalain mukaiset ennakotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Tarkemmat palvelu- ja tuotekohtaiset tiedot sekä mahdolliset sopimusehdot ilmoitetaan tarvittaessa palvelun tai rahoitusvälineen tarjoamisen yhteydessä. Tiedot mukaan lukien etämyynnin ennakotiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Zenito Oy päivittää näitä tietoja tarvittaessa. Päivitykset ovat saatavilla osoitteesta www.zenito.fi.

2. TIEDOT ZENITO OY:STÄ JA SEN VALVOJASTA

Zenito Oy

Zenito Oy on suomalainen sijoituspalveluyritys, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt sijoituspalvelulain mukaisen toimiluvan

- 1) toimeksiantojen välittämiseen,
- 2) rahoitusvälineitä koskevan sijoitusneuvonnan antamiseen,
- 3) omaisuudenhoitoon sekä
- 4) muuhun sijoituspalveluun ja oheispalveluun tarkoitettuun toimintaan verrattavan tai siihen läheisesti liittyvän palvelun tarjoamiseen.

Zenito Oy on merkitty patenti- ja rekisterihallituksen ylläpitämään kaupparekisteriin Y-tunnuksella 2573467-6. Yhtiön kotipaikka on Espoo.

Yhteystiedot

Zenito Oy:n pääkonttori sijaitsee osoitteessa Döbelninkatu 2, 7 krs, Helsinki, postiosoite Döbelninkatu 2 E 29, FI-00260 Helsinki, puhelin +358 9 171 0040, telefaksi +358 10 752 0030, sähköposti info@zenito.fi ja etunimi.sukunimi@zenito.fi. Lisätietoja: www.zenito.fi.

Valvova viranomainen

Zenito Oy:n sijoituspalvelulain mukaista toimintaa valvova viranomainen on Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puhelin +358 9 185 51 (vaihe), kirjaamo@finanssivalvonta.fi. Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

3. ASIOINTITAVAT JA KIELET

Asiakas voi asioida yhtiön kanssa kirjeitse, telefaksilla, sähköpostilla ja tapaamalla heidän edustajiaan henkilökohtaisesti. Asiakaspalvelua tarjotaan suomen ja ruotsin kielellä.

Zenito Oy:llä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, telefaksilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovituilla tavalla.

Telefaksin ja sähköpostin, jos sellaisesta on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa telefaksin tai sähköpostin välityksin saamansa palvelua koskevan viestin aitouteen ja oikeellisuuteen.

Palvelua mahdollisesti koskevat raportit, raporttien toimitusväli ja -ajankohta käyvät ilmi palvelua koskevista ehdoista tai mahdollisesta sopimuksesta.

4. TIETOJEN KÄYTTÖ JA TALLENNUS

Zenito Oy tallentaa asiakkaan kanssa käytävät puhelinkeskustelut, sähköisen viestinnän ja muut keskustelut, jotka voivat johtaa liiketoimiin. Zenito Oy käyttää tallenteita toimeksiantojen todentamiseen, asiakaspalvelunsa kehittämiseen, riskienhallinnallisiin tarkoituksiin sekä todisteina mahdollisten riitaisuusien ratkaisemisessa. Toimivaltaisilla viranomaisilla kuten Finanssivalvonnalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista. Asiakkaalla on oikeus pyytää kopiot puhelu- ja muusta tallenteesta.

Asiakkaalle esitetyt tuntemiseen liittyvät kysymykset perustuvat lakiin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä, paljastamisesta ja selvittämisestä (28.6.2017/444) koskevaan sääntelyyn. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen ja sen rikoksen, jolla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu, tutkintaan saattamista varten.

5. ETÄMYNNIN ENNAKKOTIEDOT

Tässä kohdassa annetaan kuluttajalle kuluttajasuojalain mukaiset ennakotiedot rahoituspalveluiden etämyynnistä. Etämyynnin ennakotiedot annetaan Suomen lainsäädännön mukaisina. Zenito Oy voi välittää Zenito Silver and Gold -sijoitusrahaston toimeksiantoja etämyynnillä. Etämyynnillä tarkoitetaan rahoituspalvelun tarjoamista kuluttajalle etätarjontamenetelmän avulla siten, että sopimuksen tekemiseen ja sitä edeltävään markkinointiin käytetään puhelinta, postia tai sähköpostia ilman, että kuluttaja-asiakas henkilökohtaisesti tapaa Zenito Oy:n edustajaa. Tämä

edellyttää myös, että Zenito Oy on tunnistanut ja tuntee asiakkaan ennestään tai voi hyväksyttävästi ja luotettavasti tunnistaa asiakkaan häneltä saamiensa tietojen ja asiakirjojen perusteella. Etämyynnistä ei ole kyse silloin, kun sopimus satunnaisesti solmitaan asiakasta tapaamatta. Sopimusmuutosten tekeminen Zenito Oy:n edustajaa tapaamatta ei myöskään ole rahoituspalveluiden etämyyntiä.

Tuotekohtaiset ennakotiedot annetaan tuotekohtaisissa ehdoissa, kuten sijoitusrahaston osalta sijoitusrahaston avaintietoesitteessä ja rahastoesitteessä. Zenito Silver and Gold -sijoitusrahaston avaintietoesite, rahastoesite ja säännöt suomenkielisinä ovat saatavissa Zenito Oy:n internetsivulta <http://www.zenito.fi/palvelut/rahasto.html>.

Kuluttaja-asiakkaalla on etämyynnissä peruuttamisoikeus. Peruuttamisoikeutta ei kuitenkaan ole sellaisen rahoituspalvelun tai siihen liittyvän rahoitusvälineen osalta, jonka arvo vaihtelee rahoitusmarkkinoilla tapahtuvien muutosten perusteella. Näin ollen kuluttaja-asiakkaalla ei ole oikeutta peruuttaa esim. antamaansa rahasto-osuuskien merkintä- tai lunastustoimeksiantoa.

Etäsovimukseen ja etäsovimiseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat riitaisuudet ratkaistaan välimiesmenettelyssä voimassa olevan välimiesmenettelylain mukaisesti, ellei kuluttaja-asiakas vaadi asian käsittelyä sen paikkakunnan yleisessä alioikeudessa, jonka tuomiopiirissä kuluttajalla on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka. Lisätietoja etäsovimukseen ja etäsovimiseen liittyvistä oikeusohjainkoneistoista on annettu kohdassa 16..

6. TIEDOT ZENITO OY:N TARJOAMISTA SIOJITUS- JA OHEISPALVELUISTA

Omaisuudenhoito

Asiakas ja Zenito Oy solmivat omaisuudenhoitoa koskevasta palvelusta täyden valtakirjan omaisuudenhoitosopimuksen, jolla asiakas valtuuttaa Zenito Oy:n tekemään sopimuksessa määritettyä varallisuutta koskevat sijoitustoimenpiteet. Zenito Oy tarjoaa asiakkailleen myös konsultatiivista omaisuudenhoitoa, jolloin asiakas itse tekee sijoituspäätökset Zenito Oy:n sijoitusneuvonnan perusteella. Zenito Oy:n tarjoama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta. Sopimuksessa määritellään hoidettavan varallisuuden lisäksi myös sijoitusstrategia ja mahdolliset asiakaskohtaiset rajoitukset.

Zenito Oy toimii Sijoitusrahasto Fourton Hannibal salkunhoitajana Fourton Oy:n ja Zenito Oy:n välillä tehdyn ulkoistamissopimuksen perusteella.

Zenito Oy toimii Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold:n salkunhoitajana Elite Rahastohallinto Oy:n ja Zenito Oy:n välillä tehdyn ulkoistamissopimuksen perusteella.

Zenito Oy:n tarjoamien ja omaisuudenhoidossa käytettävien rahoitusvälineiden vertailu on erittäin rajoitunutta, koska molemmat edellä mainitut rahastot ja sijoitusneuvonta perustuvat arvosijoittamiseen, mistä syystä vastaavia rahoitusvälineitä ei juuri ole. Tarjottavien rahastojen osalta Zenito Oy:n tarjonta rajoittuu lisäksi näihin kahteen rahastoon.

Sijoitusneuvonta

Zenito Oy:n tarjoama sijoitusneuvonta on ei-riippumatonta, johtuen siitä, että Zenito Oy voisi tarjota asiakkaalle myös erikseen kahta sijoitusrahastoa, joiden salkunhoito on ulkoistettu Zenito Oy:lle ja Zenito Oy:llä on rahastoja koskeva yhteistyösopimus. Asiakas ja Zenito Oy solmivat sijoitusneuvontaa koskevasta palvelusta sopimuksen. Asiakas tekee sijoituspäätökset itse ja antaa toimeksiantot valitsemalleen sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi. Sijoitusneuvolla tarkoitetaan asiakkaan pyynnöstä tai Zenito Oy:n edustajan aloitteesta tapahtuvaa yksilöllisen suositusten antamista asiakkaalle, ja konsultatiivisessa omaisuudenhoidossa Zenito Oy:n välittämää, rahoitusvälineitä koskevaksi liike-toimeksi, kun sijoitusneuvonnan antamista varten on ensin kartoitettu asiakkaan yksilölliset olosuhteet. Sijoitusneuvontaa ei ole yleisluonteisten suositusten antaminen kuten esim. suositukset omaisuuslajipainotuksesta tai osta, myy tai pidä suositukset. Myöskään markkinointi ei ole sijoitusneuvontaa. Zenito Oy:n tarjoamien rahoitusvälineiden vertailu on erittäin rajoitunutta, koska molemmat edellä mainitut rahastot ja sijoitusneuvonta perustuvat arvosijoittamiseen, mistä syystä vastaavia rahoitusvälineitä ei juuri ole. Tarjottavien rahastojen osalta Zenito Oy:n tarjonta rajoittuu lisäksi näihin kahteen rahastoon.

Toimeksiantojen välitys

Zenito Oy välittää asiakkaiden konsultatiivisen omaisuudenhoitosopimuksen perusteella Zenito Oy:lle antamat toimeksiantot sijoituspalvelun tarjoajalle toteutettavaksi.

Zenito Oy välittää asiakkaiden antamat Zenito Silver and Gold -sijoitusrahaston rahasto-osuuksia koskevat toimeksiantot rahastoyhtiö Elite Rahastohallinto Oy:n toteutettavaksi. Zenito Oy voi vastaanottaa ko. sijoitusrahaston rahasto-osuuksia koskevia toimeksiantoja faksitse, sähköpostitse tai postitse, sillä edellytyksellä, että toimeksianton antaja on sääntelyn edellyttämällä tavalla tunnistettu Zenito Oy:n toimesta henkilökohtaisen tapaamisen yhteydessä tai, että Zenito Oy voi tunnistaa toimeksianton antajan häneltä saamiensa tietojen ja asiakirjojen sekä maksusuorituksen perusteella. Mikäli asiakas omasta aloitteestaan antaa ko. sijoitusrahaston rahasto-osuuksia koskevan toimeksianton, Zenito Oy:llä ei ole velvollisuutta suorittaa asianmukaisuuksiarviointia (ns. execution only -menettely), kts. kohta 13.4.1.1..

Muilla osin Zenito Oy ei tarjoa ns. execution only -palvelua.

ZenoStock -palvelu

Zenito Oy tarjoaa yleisölle internetpohjaisen osakesijoittajan työkalun ja tietolähteen. Asiakas käyttää omatoimisesti ZenoStock -palvelua, joka sisältää osake- ja markkinaseurantatyökaluja, markkinainformaatiota sekä osakeaiheisia kirjoituksia. ZenoStock -palvelussa ei anneta sijoitusneuvontaa eikä palvelu ole myöskään rahoitusanalyysiä eikä sijoitustutkimusta. Palvelun sisältöä ei tule tulkita suositukseksi ostaa tai myydä rahoitusvälineitä. Asiakas vastaa itse tekemistään sijoituspäätöksistä ja asiakkaan tulee kääntyä tarvittaessa oman sijoitusneuvojansa puoleen. Zenito Oy voi markkinoida ZenoStock -palvelua myös Ruotsissa.

Zenito Oy:n yhteistyökumppanin rahaston markkinointi

Zenito Oy voi markkinoida Fourton Oy Sijoitusrahasto Fourton Hannibal -rahastoa.

Zenito Oy voi markkinoida ja tarjota Elite Rahastohallinto Oy Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold -rahastoa.

7. ASIAKASVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Zenito Oy ei säilytä asiakkaiden rahavaroja eikä rahoitusvälineitä.

Rahavarat

Asiakkaan rahavarat säilytetään asiakkaan nimiin avuttavalla hoitotilillä asiakkaan valitsemassa kotimaisessa luottolaitoksessa tai ulkomaisen luottolaitoksen Suomen sivuliikkeessä.

Kotimaiset rahasto-osuudet

Omaisuuksien piirissä olevia sijoitusrahasto-osuuksia säilytetään asiakkaan omalla nimellä rahastoyhtiön ylläpitämässä rahasto-osuusrekisterissä.

Arvo-osuudet

Omaisuuksien piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin avuttavalla arvopaperitilillä tai asiakkaan valitsemassa Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä.

Ulkomaiset rahoitusvälineet

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai muun tilinhoitajayhteisössä asiakkaan nimiin avuttavalla arvopaperitilillä tai asiakkaan nimiin avuttavassa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitsemansa ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia arvo-osuuksia ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään Zenito Oy:n kaikkien asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön arvopaperitilillä ja säilytyskirjanpidossa. Arvo-osuustilillä, arvopaperitilillä ja arvopaperisäilytyksestä koskeva sopimussuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välillä.

Rahoitusvälineisiin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet

Omaisuuksien piirissä oleviin rahoitusvälineisiin ja rahavaroihin kohdistuvat vakuus-, pantti- ja kuittausoikeudet on määritelty omaisuudenhoitosopimuksessa. Ulkomaisten rahoitusvälineiden tai rahavarojen säilyttäjällä voi olla kyseisiin rahoitusvälineisiin tai rahavaroihin kohdistuva vakuus-, panttaus- tai kuittausoikeus. Asiakkaiden yhteistilillä säilytettävät rahoitusvälineet voivat olla vakuus-, panttaus- ja kuittausoikeuden kohteena myös muiden asiakkaiden veloitteiden perusteella.

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen liittyviä riskejä

Ulkomaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen ja vaihdantaan voi liittyä kotimaisten rahoitusvälineiden säilyttämiseen verrattuna ennalta arvaamattomia riskejä varsinkin, jos alisäilyttäjän kotipaikka on ETA-alueen ulkopuolella, jolloin rahoitusvälineisiin tai varoihin liittyvät oikeudet voivat vaihdella sovellettavan lain mukaan. Tällaisia riskejä voivat olla mm. poliittisia, markkinainfrastruktuuriin liittyviä, oikeudellisia ja verotuksellisia. Ulkomaisia rahoitusvälineitä ei yleensä rekisteröidä asiakkaan nimiin vaan niitä säilytetään säilyttäjän nimiin avuttavalla ulkomaisen alisäilyttäjän hallussa olevilla tileillä, joihin sovelletaan paikallista lainsäädäntöä. Siten on mahdollista, että mahdollisessa konkurssi- tai muussa maksukyvyttömyystilanteessa rahoitusvälineet eivät ole välttämättä erotettavissa säilyttäjän tai sen alisäilyttäjän varoista. Lisäksi asiakkaan varojen erottelu voi vaikeutua tai tulla mahdottomaksi kaupan selvityksessä tai yhtiötapahtumien jako-osuuksien määrittelyssä tapahtuneiden virheiden vuoksi. Edellä mainitut riskit jäävät asiakkaan kannettavaksi.

Sijoittajien korvausrahastosuoja

Zenito Oy on Sijoittajien korvausrahaston jäsen. Zenito Oy:n ja Suomessa toimiluvan saaneen talletuspankin, jossa asiakkaan Zenito Oy:n sijoituspalveluihin liittyvä talletustili on, maksukyvyttömyystilanteessa asiakkaan talletustilillä olevat riidattomien ja eräänlyneet saamisten on katettu Sijoittajien korvausrahastosta jäljempänä mainitussa laajuudessa. Suojaan piiriin kuuluu erikseen kukin Zenito Oy:n ei-ammattimaisena asiakkaana oleva asiakas, jonka varoja on talletuspankissa Zenito Oy:n tai talletuspankin maksukyvyttömyystilanteessa. Koska omaisuudenhoiton piirissä olevat talletustilit voidaan käyttää vain sijoituspalveluihin, kuuluu talletustili Sijoittajien korvausrahastosuojan piiriin. Tilille vielä kirjautumattomat saamiset ovat joko talletussuojarahaston tai Sijoittajien korvausrahaston piirissä. Varoilla ei ole kaksinkertaista suojaa. Kullekin asiakkaalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan talletuspankilla olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000

euroa. Korvaus maksetaan suoraan asiakkaalle. Rahasto ei korvaa osakekurssien laskusta tai väärin sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita. Vain ei-ammattimaiset asiakkaat kuuluvat suojan piiriin.

8. TOIMINTAPERIAATTEET OMAISUUDENHOIDOSSA, TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ JA RAHASTON SALKUNHOIDOSSA

Zenito Oy on määritellyt toimintaperiaatteet, joita yhtiö noudattaa ammattimaisten ja ei-ammattimaisten asiakkaiden toimeksiantoja välittäessään ja omaisuudenhoitopalveluita tarjotessaan sekä sille ulkoistettujen rahastojen salkunhoidossa, päästäkseen asiakkaan ja rahastojen kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen, toimien asiakkaidensa parhaiden etujen mukaisesti. Zenito ei toteuta toimeksiantoja itse.

Toimeksiantojen välittäminen

Asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi Zenito Oy ottaa huomioon seuraavat seikat toimeksiantoja välittäessään: rahoitusvälineen hinta, toimeksiannon toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, toimeksiannon toteutumisen nopeus ja toimeksiannon toteutumisen ja selvityksen todennäköisyys, toimeksiannon koko ja luonne sekä muut toimeksiannon kannalta olennaiset seikat.

Zenito Oy määrittelee edellä mainittujen kriteerien tärkeysjärjestyksen seuraavien kriteerien perusteella: a) asiakkaan ominaispiirteet asiakasluokittelu mukaan lukien, b) asiakkaan toimeksiannon ominaispiirteet, ja liittykö toimeksiantoon arvopapereilla toteutettava rahoitustoimi, c) toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet sekä d) niiden kaupankäyntipaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata.

Zenito Oy painottaa sekä ei-ammattimaisen että ammattimaisen asiakkaan toimeksiantoa hoitaessaan asiakkaan kannalta mahdollisimman hyvää kokonaisvastiketta, joka muodostuu rahoitusvälineen hinnasta ja toimeksiannon toteuttamiseen liittyvistä kaikista kustannuksista. Jos toimeksianto on mahdollista toteuttaa kaupapaikan ulkopuolella, asiakkaalle on annettava tästä tieto, ja hankittava asiakkaalta suostumus tähän etukäteen, joko liike-toimikohtaisesti tai yleisellä suostumuksella. Kaupapaikan ulkopuolella toteutettaviin toimeksiantoihin voi liittyä kaupassa vastapuolena olevaan toimijaan liittyvä vastapuoliriski. Zenito Oy antaa lisätietoja tämän toteutustavan seurauksista.

Mikäli asiakas antaa erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamisesta, Zenito Oy:n on noudatettava niitä, vaikka se edellyttää poikkeamista tässä mainituista periaatteista ja saattaa estää estää saavuttamasta asiakkaan kannalta parasta mahdollista kokonaisvastiketta.

Kokonaisvastikkeen edullisuuteen vaikuttavat mm. kustannussäästöt kaupan selvitykseen liittyvissä maksuissa ja tietojärjestelmät, jotka mahdollistavat toimeksiantojen ajantasaisen edelleen välittämisen ja seurannan.

Palkkiorakenne tai palkkioiden veloituskäytäntö ei saa aiheuttaa syrjintää toteuttamispaikkojen suhteen. Mikäli toimeksiantoja välitetään toteutettavan koskien OTC-tuotteita ja räätälöityjä tuotteita Zenito Oy:n on tarkistettava, että asiakkaalle ehdotettu hinta on käypä, keräämällä kyseisen tuotteen hinnan arvioinnissa käytettyjä kaupankäyntitietoja ja mikäli mahdollista, vertailemalla hintaa samanlaisiin tai vertailukelpoisiin tuotteisiin. Mikäli tietyllä tuotteella käydään kauppaa vain yhdellä markkinapaikalla tai OTC-kaupankäynnissä hintaa antaa vain yksi osapuoli markkinalla, hinta tulee suoraan tältä markkinapaikalta tai OTC-vastapuolelta.

Toimeksiannot välitetään eteenpäin niiden saapumisjärjestyksessä, jos se on mahdollista ottaen huomioon toimeksiannon koko, asiakkaan määräämät hintarajat tai toimeksiannon muut ehdot sekä toimeksiannon antotapa.

Zenito Oy ilmoittaa toimeksiantojen hoitamiseen liittyvien toteuttamisperiaatteidensa olennaisista muutoksista verkkosivullaan. Zenito Oy pyytää asiakkailtaan etukäteen suostumuksen tässä mainituille omaisuudenhoidossa ja toimeksiantojen välittämisessä noudatettaville periaatteille (soveltuvuusarviontilomakkeella).

Zenito Oy varmistaa, että toimeksiantoja toteuttavat palveluntarjoajat ovat laineet sääntelyyn määräämiä toteuttamisperiaatteita. Valittaessa palveluntarjoajaa Zenito Oy huomioi lisäksi laadullisia tekijöitä, kuten palveluntarjoajan toteutuksen laatua, hyvämaineisuutta ja vakavaraisuutta. Mikäli Zenito Oy pyytää asiakkaita valitsemaan toteutuspaikan, asiakkaalle on annettava tasapuolista, selkeää ja harhaanjohtamatonta tietoa, jotta asiakas ei valitse tiettyä toteutuspaikkaa jokin toisen sijasta pelkästään yrityksen soveltaman hintapolitiikan perusteella.

Zenito Oy ylläpitää verkkosivullaan kunkin rahoitusvälinealajin osalta tiedot niistä tahoista, joille Zenito Oy välittää tai antaa toimeksiannot sekä toteuttamispaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä, ja joiden avulla Zenito Oy:n on mahdollista päästä asiakastoimeksiantojen toteuttamisen kannalta jatkuvasti parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Zenito Oy:n on tarvittavin osin vertaillava toimeksiannon mahdollisia toteuttamispaikkoja, jotta saavutetaan asiakkaan kannalta paras tulos, arvioinnissa on otettava myös huomioon Zenito Oy:n omat provisiot ja kulut. Yhden palveluntarjoajan voi edelleen valita toteuttamista varten, mikäli pystytään osoittamaan päästävän siten parhaaseen mahdolliseen tulokseen asiakkaiden kannalta jatkuvasti ja jos voidaan kohtuudella odottaa, että valitun palveluntarjoajan kautta päästään asiakkaiden kannalta vähintään yhtä hyvin tuloksiin kuin voitaisiin odottaa päästävän, mikäli toteutuksesta vastaisi jokin toinen palveluntarjoaja. Zenito Oy käyttää toteuttamispaikkoina omaisuudenhoitoasiakkaan valitsemia palveluntarjoajia, jotka ovat

asiakaskohtaisesti joko Nordea Pankki Suomi Oyj tai Danske Bank Oyj. Ko. palveluntarjoajat tarjoavat asiakkaiden parhaimman edun mukaisesti parhaimman kokonaisvastikkeen huomioiden kauppajen selvityksen ja raportoinnin, ja mahdollistavat toimeksiantojen ajantasaisen edelleen välittämisen ja seurannan. Zenito Silver and Gold -sijoitusrahaston osalta käytetään palveluntarjoajana Danske Bank Oyj:tä tarjoten rahastolle parhaimman kokonaisvastikkeen huomioiden sijoitusrahaston kauppajen selvityksen ja raportoinnin. Sijoitusrahasto Fourton Hannibal:in osalta käytetään eri palveluntarjoajia.

Zenito Oy ei saa vastaanottaa toimeksiantojen ohjaamisesta tiettyyn kauppapaikkaan tai toteuttamispaikkaan sellaista palkkiota, alennusta tai ei-rahallista etua, joka on ristiriidassa sääntelyssä määrättyjä eturistiriitoja tai kannustimia koskevien vaatimusten kanssa.

Zenito Oy voi yhdistää asiakkaan tai asiakkaan omaisuudenhoitoa koskeva toimeksiannon toisten asiakkaiden toimeksiantojen tai ulkoistettuna salkunhoitajana hoitamansa rahastoja koskevien toimeksiantojen kanssa, jos on epätodennäköistä, että yhdistämisestä kokonaisuutena olisi haittaa asiakkaalle tai rahastolle. Yhdistäminen voi kuitenkin joissain tapauksissa olla yksittäisen toimeksiannon tai asiakkaan tai rahaston kannalta epäedullista.

Asiakkaalta tulleen kohtuullisen pyynnön perusteella Zenito Oy:n on annettava asiakkaalleen tai potentiaalisille asiakkailleen tietoa yhteisöistä, joihin toimeksiantoja välitetään tai annetaan toteutettavaksi (pääsääntöisesti asiakas valitsee itse palveluntarjoajan).

Omaisuudenhoito

Zenito Oy antaa omaisuudenhoitoasiakkaiden toimeksiantoja asiakkaiden valitsemille sijoituspalveluntarjoajille toteutettavaksi. Zenito Oy varmistuu ko. sijoituspalveluiden tarjoajien osalta, että niillä on toimeksiantojen toteuttamista varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka ja että sitä noudatetaan asiakkaiden toimeksiantoihin. Zenito Oy valitsee käyttämänsä sijoituspalvelun tarjoajan edellä kuvattujen toimeksiantojen välittämistä koskevien periaatteiden mukaisesti. Zenito Oy ylläpitää ajantasaista luetteloa kussakin rahoitusvälineajassa käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajasta. Luettelo on saatavissa salkunhoitajalta.

Sijoitusrahasto Fourton Hannibal:n salkunhoito ja Sijoitusrahasto Zenito Silver and Gold:n salkunhoito

Zenito Oy antaa rahaston salkunhoitoon liittyvät toimeksiannot valitsemilleen sijoituspalveluntarjoajille toteutettavaksi. Zenito Oy varmistuu käyttämänsä sijoituspalveluiden tarjoajien osalta, että niillä on toimeksiantojen toteuttamista varten toimeksiantojen toteutuspolitiikka ja että sitä noudatetaan toimeksiantoihin. Zenito Oy valitsee käyttämänsä sijoituspalvelun tarjoajan edellä kuvattujen toimeksiantojen välittämistä koskevien periaatteiden mukaisesti kuitenkin niin, että kokonaisarvioinnin perusteena olevien seikkojen tärkeysjärjestys määritellään seuraavat perusteet huomioiden: sijoitusrahaston tavoitteet, sijoituspolitiikka ja rahaston erityiset riskit sellaisenaan, kuin ne on esitetty rahastositteessä tai rahaston säännöissä, toimeksiannon erityispiirteet toimeksiannon kohteena olevien rahoitusvälineiden ominaispiirteet ja niiden toteuttamispaikkojen ominaispiirteet, joihin toimeksianto voidaan ohjata. Zenito Oy ylläpitää ajantasaista luetteloa kussakin rahoitusvälineajassa käyttämistään sijoituspalvelun tarjoajasta. Edellä mainittuja sijoitusrahastoja koskevat luettelot ovat saatavissa salkunhoitajalta.

Poikkeukset toimintaperiaatteiden osalta

Asiakkaan Zenito Oy:lle antamat erityiset ohjeet ovat aina ensisijaisia suhteessa yllä mainittuihin toimintaperiaatteisiin. Asiakkaan antamien erityisten ohjeiden noudattaminen saattaa estää yhtiötä toteuttamasta toimintaperiaatteiden mukaisia toimenpiteitä.

Zenito Oy:llä on oikeus poiketa tilapäisesti näistä toimintaperiaatteista järjestelmien tai muiden toimintaedellytysten toimintahäiriöiden vuoksi.

Toimintaperiaatteiden arviointi

Zenito Oy seuraa säännöllisesti vähintään vuosittain, toimeksiantojen välitykseen liittyvien toimintaperiaatteidensa tehokkuutta, sekä valvoo sen antamien ja välittämien toimeksiantojen toteutettavien palveluntarjoajien toteutuksen laatua ja korjaa tarvittaessa mahdolliset puutteet. Lisäksi Zenito Oy tarkastelee toimeksiantojen toteuttamista koskevat järjestelyt ja periaatteet vähintään vuosittain sekä aina jos tapahtuu olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat Zenito Oy:n kykyyn päästä asiakkaan kannalta parhaimpaan mahdolliseen tulokseen sekä tarvittaessa korjattava mahdolliset puutteet. Zenito Oy:n on lisäksi arvioitava aina tarvittaessa onko yhtiön arvion ja harkinnan perusteella tapahtuneiden olennainen muutos (koskien kuluja, hintaa, nopeutta, toteutusta, toimituksen todennäköisyys, koko, tai muu olennainen seikka), ovatko toimeksiantojen toteuttamisperiaatteisiin sisältyvät toimeksiantojen toteuttamispaikat sellaisia, että niillä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos ja tarvittaessa tehtävä muutoksia toteuttamispaikkoihin.

Mahdollisista merkittävistä muutoksista järjestelyihin ja periaatteisiin liittyen on ilmoitettava asiakkaille, joiden kanssa Zenito Oy:llä on jatkuva sopimussuhde. Zenito Oy ilmoittaa toimintaperiaatteiden olennaisista muutoksista verkkosivuillaan. Muutokset ja päivitykset tulevat voimaan sinä päivänä, jona ne julkaistaan verkkosivuilla.

9. SIOJITUS- JA OHEISPALVELUIHIN LIITTYVÄT KULUT JA PALKKIOT

Sijoitus- ja oheispalvelusta perittävät palkkiot ilmenevät kyseistä palvelua koskevasta asiakassopimuksesta ja hinnastosta.

Zenito Oy antaa asiakkaalle ennen sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamista tiedot ao. palveluun liittyvistä kuluista ja palkkioista, ml. sijoituspalvelun ja rahoitusvälineen yhteydessä syntyvät kulut ja veloitukset, jotka eivät aiheudu markkinariskin toteutumisesta siten, että asiakas saa käsityksen kokonaiskuluista ja kokonaiskulujaan vaikutuksesta tuottoon ja voi siten tehdä sijoituspäätöksensä tähän tietoon perustuen. Asiakkaan pyynnöstä tiedot on eriteltävä. Laskettaessa kuluja ja palkkioita etukäteen Zenito Oy arvioi odotetut kulut ja veloitukset todellisten kulujen perusteella ja jos todellisia kuluja ei ole saatavissa arviot näistä kuluista. Lisäksi tiedot toteutuneista kuluista ja palkkioista esitetään jälkikäteen, vähintään vuosittain, esim. omaisuudenhoitoraportin yhteydessä.

10. ETURISTIRIITILANTEIDEN HALLINTA

Zenito Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle eturistiriitojen tunnistamista, hallintaa ja ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet, joiden ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti, mahdollisten eturistiriitilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriidalla tarkoitetaan poikkeuksellista sijoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää tilannetta esim. asiakkaan ja Zenito Oy:n välillä, johon voi liittyä asiakkaan etuihin kohdistuva merkittävä riski. Eturistiriita voi syntyä myös asiakkaan ja Zenito Oy:n henkilökuntaa kuuluvan välille tai kahden asiakkaan välille.

Zenito Oy voi tarjota asiakkailleen omaisuudenhoitopalveluita, sijoitusneuvontaa ja toimeksiantojen välitystä. Näitä palveluita tarjotessa on mahdollista, että eturistiriitilanteita saattaa syntyä. Zenito Oy pyrkii tunnistamaan ja ehkäisemään aktiivisesti mahdolliset eturistiriitilanteet mm. erilaisten organisatoristen ja hallinnollisten toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet vaihtelevat sen mukaan mistä liiketoimesta tai palvelusta on kyse. Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa, että Zenito Oy:n johto ja henkilöstö hoitavat tehtävänsä rekohellisesti ja lojuaalisti ja toteuttavat liiketoimia niin riippumattomasti kuin Zenito Oy:n koko ja toiminta sekä asiakkaan etuihin kohdistuvan vahinkoriskin merkittävyys edellyttävät asiakkaiden etujen suojelemiseksi.

Zenito Oy:ssä käytettyjä keinoja eturistiriitojen hallitsemiseen ja estämiseen ovat mm. henkilöiden tai toimintojen välisten tietojen vaihdon estäminen tai valvominen esim. erillisten tietojärjestelmien ja käyttövaltuuksien avulla, henkilökunnan koulutuksella ja ohjeistuksella, henkilökunnan ja johdon kaupankäyntisääntöjen ja henkilökunnan ja johdon sivutoimia koskevien periaatteiden avulla, henkilöstöä koskevien palkitsemisperiaatteiden sekä toimeksiantojen välittämistä koskevien toimintaperiaatteiden avulla. Zenito Oy kiinnittää erityistä huomiota eturistiriitojen tunnistamiseen ja ehkäisemiseen sijoitusneuvonnassa, toimeksiantojen välityksessä, omaisuudenhoidossa sekä tarjottaessa Zenostock -verkkopalvelua oheispalveluna.

Jos eturistiriitilannetta ei edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta voida välttää, asiakkaalle kerrotaan määrämutoisella ja pysyvällä tavalla riittävän yksityiskohtaisesti eturistiriitilanteen luonteesta, sen syistä, ja asiakkaaseen kohdistuvista riskeistä, jotka aiheutuvat eturistiriidoista ja riskien lieventämiseksi toteutetuista toimenpiteistä, ennen liiketoimen suorittamista. Asiakas harkitsee itsenäisesti haluaako hän kerrosta eturistiriitilanteesta huolimatta, että liiketoimi suoritetaan. Zenito Oy voi myös kieltäytyä sijoituspalvelun tarjoamisesta eturistiriitilanteesta. Zenito Oy:n hallitus tarkistaa toimintaperiaatteiden sisällön ja ajantasaisuuden säännöllisesti.

Edellä mainittujen periaatteiden ja menettelytapojen noudattamista valvotaan Zenito Oy:ssä. Havaitut eturistiriidat kirjataan sisäisen ohjeistuksen mukaisesti ja raportoidaan hallitukselle. Zenito Oy antaa asiakkaalle pyynnöstä lisätietoja Zenito Oy:ssä noudatettavista eturistiriitaperiaatteistaan ja menettelytavoistaan.

11. KANNUSTIMET

Kannustimilla tarkoitetaan sellaista maksua, palkkiota tai muuta vähäistä suurempaa ei-rahallista etuuta, jonka sijoituspalveluyritys voi maksaa tai saada muulta taholta kuin asiakkaalta sijoitus- ja oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä. Palvelun tarjoamiseen liittyviä tavanomaisia maksuja kuten kaupankäyntiin, säilytykseen ja selvitykseen liittyviä maksuja tai muita lainsäädäntöön perustuvia maksuja ei pidetä kannustimina.

Zenito Oy ei vastaanota eikä pidä hallussaan ko. kannustimia omaisuudenhoidossa, eikä sijoitusneuvonnan (riippuvainen) osalta.

Zenito Oy ei hyväksy myöskään ei-rahallisia etuja, joita ei voida pitää hyväksyttävänä vähäisinä ei-rahallisina etuina. Zenito Oy:llä on toimintaperiaatteet, joiden perusteella arvioidaan kaikki vastaanotetut palvelut, edut, materiaalit sen selvittämiseksi onko kyseessä muu kuin vähäinen ei-rahallinen etu tai kannustimeksi luettava analyysipalvelu. Arvio tehdään palvelun sisällön perusteella. Hyväksyttävien vähäisten ei-rahallisten etujen on oltava kohtuullisia ja oikeasuhteisia sekä sen laajuisia, etteivät ne todennäköisesti vaikuta asianomaisen asiakkaan etujen vastaisella tavalla Zenito Oy:n käyttäytymiseen.

Hyväksyttävää vähäisiä ei-rahallisia etuja ovat mm. lyhyet markkinakatsaukset suppeilla markkinakommenteilla tai mielipiteillä, meklarin kanssa keskustelu likviditeetistä ja hinnoista on sallittua toimeksiantoa annettaessa; koontiraportit julkisista uutisista ja yhtiön antamista kommenteista; rahoitusvälineitä ja sijoituspalvelua koskevat yleisluontoiset asiakirjat; liikkeeseenlaskijan maksama utta liikkeeseenlaskua edistävä kirjallinen aineisto, joka on laajan yleisön saatavilla; osallistuminen konferensseihin tms. koskien tietyt rahoitusvälineet tai sijoituspalvelun etuja tai erityispiirteitä; kohtuullinen vieraanvaraisuuteen liittyvä tarjoilu liiketapaamisen tai em. mainittujen tilaisuuksien yhteydessä; sekä muita vähäisiä ei-rahallisia etuja, jotka valvova viranomainen katsoo parantavan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua huomioiden yksittäisen yhteisön tai yhteisöryhmän tarjoamien etujen kokonaismäärä ovat laajudeltaan ja luonteeltaan

sellaisia, etteivät ne todennäköisesti haittaa Zenito Oy:n sen velvoitteen noudattamista, jonka mukaan Zenito Oy:n on toimittava asiakkaan edun mukaisesti.

Zenito Oy voi maksaa kolmelle taholle palkkion Zenito Silver and Gold -rahastoa koskevasta myyntiyöstä. Zenito Oy velvoittaa jakelusopimuksessa ja valvoo, että ko. kolmas taho antaa asiakkailleen sääntelyn mukaiset tiedot Zenito Oy:ltä vastaanottamistaan kannustimista ja asiakkaille tuotetusta lisäarvosta.

12. PALKITSEMINEN

Zenito Oy noudattaa palkitsemisessaan sijoituspalvelulain säännöksiä ja sitä täydentäviä muita määräyksiä. Zenito Oy:llä on sen hallituksen vuosittain hyväksymä koko henkilöstöä koskeva palkitsemisjärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmässä huomioidaan, että palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa riskinottoon, joka on ristiriidassa Zenito Oy:n liiketoiminnallisten tai riskienhallinnan tavoitteiden kanssa eikä aiheuta eturistiriitallanteita.

Mahdollisia muuttuvia palkkioita maksettaessa henkilöstön jäsenelle, tämän arvioimisen ja palkitsemisen perusteena käytetään sekä laadullisia että määrällisiä kriteerejä. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei saa olla riippuvainen sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota hän valvoo ja palkitsemisen tulee määräytyä valvontaa varten määritelyjen tavoitteiden toteutumisen perusteella. Henkilöstön jäsenelle maksettava muuttuva palkkio ja kiinteä palkkio pidetään tasapainossa. Hallitus päättää toimivan johdon ja valvontatoiminnoissa toimivien henkilöiden palkitsemisesta. Zenito Oy:n toimiva johto vastaa palkitsemisperiaatteiden päivittäisestä toteuttamisesta ja periaatteisiin liittyvän sääntelyn noudattamiseen liittyvän riskin valvonnasta.

Zenito Oy:n hallitus valvoo ja arvioi säännöllisesti palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista. Zenito Oy ylläpitää luetteloja sen palveluksessa olevista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus Zenito Oy:n riskiasemaan. Zenito Oy:n compliance -toiminto, liiketoiminnoista riippumattomana toimintona, arvioi vuosittain, noudatetaanko palkitsemisessa hallituksen hyväksymän palkitsemisjärjestelmän periaatteita.

13. SJOITUSPALVELUN TARJOAMISESSA NOUDATETTAVAT ASIAKASLUOKITTELUUN, TIEDONANTO- JA SELONOTTOVELVOLLISUUTEEN LIITYVÄT MENETELYTAVAT

13.1 YLEISTÄ ASIAKASLUOKITTELUSTA

Sijoituspalvelulain mukaan Zenito Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus ilmoittaa Zenito Oy:lle muutoksista, jotka voivat vaikuttaa asiakkaan luokitteluun.

13.2 ASIAKASLUOKAN MUUTTAMISTA KOSKEVA HAKEMUS

Asiakkaalla on oikeus hakea Zenito Oy:llä tekemän asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojan ja menettelytapasäännösten soveltamiseen. Ammattimaisesta asiakasta voidaan tämän hakemuksesta kohdella ei-ammattimaisena asiakkaana tai hyväksyttävänä vastapuolena. Myös ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena asiakkaana.

Hyväksyttäväksi vastapuoleksi luokiteltu asiakas voi hakemuksesta tulla kohdelluksi ammattimaisena tai ei-ammattimaisena asiakkaana. Zenito Oy harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen. Ammattimaisella asiakkaalla on velvollisuus pyytää ei-ammattimaisen asiakkaan kohtelua, jos asiakas katsoo, ettei sillä ole riittävä kokemusta ja tietämystä arvioida tai hallita palveluun tai liiketoimeen liittyviä riskejä.

13.3 LUOKITTELUN VAIKUTUKSET SJOITTAJAN SUOJAAN

Suomen lainsäädännön mukaan ei-ammattimaiset asiakkaat ovat Sijoittajien korvausrahaston suojanpiirissä. Rahasto korvaa sijoittajalle aiheutuneet menetykset silloin, kun rahaston jäsen ei ole suorittanut suojan piiriin kuuluvan sijoittajan selviä ja riidattomia saatavia sopimuksien mukaisesti. Sijoittajien korvausrahasto ei kuitenkaan kata sijoitusrahastotoimintaa.

Yhdelle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on 9/10 sijoittajan yhdeltä sijoituspalveluyritykseltä olevan saatavan suuruudesta, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Rahasto ei korvaa osakekurssin laskusta tai vääristä sijoituspäätöksistä johtuvia tappioita, joten asiakas vastaa edelleen omien sijoituspäätöksensä seurauksista.

Ulkomaisen palveluntarjoajan Suomessa sijaitsevan sivuliikkeen ei-ammattimaiset asiakkaan kuuluvat pääsääntöisesti palveluntarjoajan kotivaltion sijoittajan suojan piiriin.

Ei-ammattimaisilla asiakkailla on myös oikeus saada sijoituspalvelulain soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisuosituksia antavan riippumattoman toimielimen ratkaistavaksi. Tällaisena toimielimenä toimii Arvopaperilautakunta.

13.4 LUOKITTELUN VAIKUTUS SOVELLETTAVIIN MENETELYTAPAVAATIMUKSIIN

13.4.1 Ei-ammattimainen asiakas

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Zenito Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Myös tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista on ilmoitettava. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa.

13.4.1.1 Asianmukaisuuden arvioiminen

Tarjotessaan toimeksiantojen välittämistä ei-ammattimaiselle asiakkaalle Zenito Oy:n on pyydettävä asiakkaalta tiedot tämän kyseistä rahoitusvälinettä tai sijoituspalvelua koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä voidakseen arvioida, onko rahoitusväline tai palvelu asiakkaan kannalta asianmukainen. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Mikäli Zenito Oy katsoo, ettei rahoitusväline tai palvelu ole asiakkaan kannalta asianmukainen, on Zenito Oy:n ilmoitettava tästä asiakkaalle. Zenito Oy:n on myös kerrottava asiakkaalle, mikäli se ei voi arvioida rahoitusvälineen tai palvelun asianmukaisuutta asiakkaalle siitä syystä, että asiakas ei ole antanut kaikkia arvioinnin perusteeksi tarvittavia tietoja. Zenito Oy:n on ilmoitettava asiakkaalle, että Zenito Oy:llä ei ole velvollisuutta tehdä asianmukaisuusarviointia, mikäli asiakas omasta aloitteestaan antaa toimeksiannon koskien yksinkertaista rahoitusvälinettä, esim. kotimaisen sijoitusrahaston rahasto-osuuksia, kuten Zenito Silver and Gold -rahastoa (ns. execution only -menettely).

13.4.1.2 Soveltuvuuden arvioiminen

Zenito Oy on määrittänyt periaatteet ja menettelytavat siitä kenelle soveltuvuusarviointi tulee tehdä ja joilla varmistetaan, että ymmärretään asiakkaalle valittujen sijoituspalvelujen ja rahoitusvälineiden luonne, ominaisuudet, kulut ja riskit sekä monimuotoisuus, huomioiden arviointimenettely voivatko vastaavat sijoituspalvelut tai rahoitusvälineet olla asiakkaan profiiliin mukaisia.

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa tai sijoitusneuvontaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle Zenito Oy:llä on velvollisuus hankkia ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, asiakkaan tai tämän edustajan kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä koskevasta sijoituskokemuksesta ja -tietämyksestä sekä asiakkaan sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskinsietokyvystä sekä asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaan lukien asiakkaan tappionsietokyvystä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Soveltuvuusarvioinnin tarkoituksena on antaa Zenito Oy:n mahdollisuus toimia asiakkaan etujen mukaisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että asiakkaan edustaja antaa Zenito Oy:n ajantasaiset ja oikeat tiedot. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Zenito Oy:n tulee edellä hankkimien tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita mukaan lukien riskinsietokyky, kykeneekö asiakas kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ja onko asiakkaalla tai tämän edustajalla tarvittava sijoituskokemus ja -tietämys riskien ymmärtämiseksi suositeltun toimeen tai palveluun. Jos Zenito Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella eikä tarjota asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

Zenito Oy antaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvonnasta ja omaisuudenhoidosta ennen palvelun tarjoamista soveltuvuuslausunnon, joka sisältää sijoitusneuvonnan osalta yhteenvedon annetusta neuvosta ja omaisuudenhoidon osalta yhteenvedon omaisuudenhoitopalvelusta, mukaan luettuna miten palvelun täyttää asiakkaan tavoitteet ja henkilökohtaiset olosuhteet edellytetyt sijoitusajan kannalta, sekä asiakkaan tietämyksestä ja kokemuksesta ja suhtautumisesta riskeihin ja tappion mahdollisuuteen.

Zenito Oy ei tarjoa säännöllisesti tehtävää soveltuvuusarviointia. Soveltuvuusarviointi tehdään vain asiakkaan pyynnöstä.

13.4.2 Ammattimainen asiakas

Ammattimaiselle asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelua tai oheispalvelua koskevan kirjallisen sopimuksen tekemistä sopimuksen ehdot ja riittävät tiedot Zenito Oy:stä, tarjottavasta palvelusta ja palvelun kohteena olevien rahoitusvälineiden luonteesta sekä niihin liittyvistä riskeistä. Tiedot on annettava pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi tulostaa tai tallentaa ne. Tiedot voidaan antaa myös palveluntarjoajan verkkosivuilla, mikäli asiakas on antanut tähän suostumuksensa. Ammattimainen asiakas kuuluu vain osittain menettelytapasäännösten suojan piiriin.

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa ammattimaiselle asiakkaalle, Zenito Oy:n on hankittava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävät tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta, mukaan lukien asiakkaan tappionsietokyvystä sekä sijoitustavoitteista, mukaan lukien riskinsietokyvystä, jotta se voi suositella asiakkaalle soveltuvia rahoitusvälineitä tai palveluita. Zenito Oy:llä on oikeus luottaa asiakkaan antamiin tietoihin.

Jos asiakas on suoraan lain nojalla luokiteltu ammattimaiseksi asiakkaaksi, Zenito Oy voi omaisuudenhoitopalveluita ja sijoitusneuvontaa tarjotessaan olettaa, että asiakas

pystyy kantamaan taloudellisesti suositeltuun liiketoimeen liittyvät asiakkaan sijoitustavoitteiden mukaiset sijoitusriskit eikä asiakkaan taloudellista asemaa ole näin ollen tarpeen selvittää.

Zenito Oy tulee edellä hankkimiensa tietojen valossa arvioida vastaako annettava neuvo tai tarjottava palvelu asiakkaan sijoitustavoitteita. Jos Zenito Oy ei saa riittäviä tietoja se ei saa suositella eikä tarjota asiakkaalle kyseistä sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä.

13.4.3 Hyväksyttävä vastapuoli

Hyväksyttävä vastapuoli voi pyytää Zenito Oy:ltä kirjallisesti, että sijoittajan suojaksi tarkoitettuja menettelytapasäännöksiä sovellettaisiin sen kanssa tehtäviin liiketoimiin joko yleisesti tai yksittäisen liiketoimen osalta. Zenito Oy harkitsee tapauskohtaisesti suostuuko se esitettyyn pyyntöön. Muissa tapauksissa menettelytapasäännökset ja sijoittajan suoja koskevat säännökset eivät sovellu hyväksyttäviin vastapuoliin.

13.4.4 Soveltuvuuden arvioiminen ryhmän, oikeushenkilön, alaikäisen osalta

Asiakkaan ollessa vähintään kahden luonnollisen henkilön ryhmä, tiedot pyydetään kaikilta ryhmään kuuluvilta henkilöiltä. Arviointi suoritetaan taloudellisen tilanteen osalta heikoimman profiilin henkilön mukaan, sijoitustavoitteiden, riskinsietokyvyn ja tappionsietokyvyn osalta mallillisimman profiilin henkilön mukaan sekä kokemuseltaan ja tietämykseltään kokemattomimman mukaan. Asiakasprofiilin tulee kuvastaa ryhmään kuuluvien eri henkilöiden kykyä tehdä sijoituspäätöksiä sekä tällaisten päätösten vaikutusta kunkin yksilölliseen taloudelliseen tilanteeseen tai yksilöllisiin sijoitustavoitteisiin.

Asiakkaan ollessa oikeushenkilö, arvioinnin kohteena on se yhteisön edustaja, jolla on valtuudet tehdä sijoituspäätökset.

Asiakkaan ollessa alaikäinen pyydetään tiedot molemmilta edunvalvojilta, jollei toinen edunvalvojista ole valtuuttanut toista edunvalvojaa hoitamaan alaikäisen sijoitusasioita, ja arviointi suoritetaan kuten edellä ryhmän osalta on kuvattu.

14. TIETOJA RAHOITUSVÄLINEISTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ RISKEISTÄ

Tässä osiossa on esitetty yleiskuvaus Zenito Oy:n sijoituspalveluihin liittyvien rahoitusvälineiden luonteesta ja niihin liittyvistä tyypillisistä riskeistä. Jäljempänä esitetty kuvaus ei ole tyhjentävä eikä se sisällä kaikkia mahdollisia kyseisiin rahoitusvälineisiin liittyviä riskejä.

Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee tutustua huolellisesti rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, ominaisuuksiin ja niistä aiheutuviin velvollisuuksiin, jotta asiakas voi ymmärtää rahoitusvälineisiin liittyvät riskit sekä sijoituspäätöksestä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan mukaan lukien verovaikutukset. Asiakkaan on syytä perehtyä myös sijoitusmarkkinoihin, erilaisiin sijoitusvaihtoehtoihin ja sijoituspalveluihin.

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöksensä taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoitus- tai luotonottopäätöksen tekemistä on suositeltavaa tarvittaessa hankkia kulloiseenkin tilanteeseen soveltuvia asiantuntijaneuvoja. On tärkeää muistaa, että rahoitusvälineiden historiallisen tuoton kehitys ei ole tae tulevista tuotoista.

Keskeisimmät määritelmät

Aktiivisen poikkeaman riski

Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä.

Luottoriski

Riski siitä, ettei liikkeeseenlaskija kykene maksukyvyyttömyyden vuoksi maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ehtojen mukaisesti.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa riskiä markkinahinnan vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko-, valuutta-, osake- tai muu hintariski.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan tai muun korkosijoituksen jälkimarkkinahintaa ja korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski tarkoittaa riskiä siitä, että sijoittaja ei voi myydä eikä ostaa rahoitusvälinettä tietyinä ajankohtana, koska sen vaihto on alhainen tai sillä ei ole lainkaan jälkimarkkinaa.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus,

likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näistä syistä aiheutuvat voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys sekä tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista.

Valuutariski

Valuutariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta.

Vastapuoliriski

Pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. (Tämä voi koskea mm. johdannaisia, korkosijoituksia, strukturoituja sijoituksia ja valuuttakauppoja).

Selvitysrishti

Kaupan toteutukseen liittyvä riski, eli sovittu kauppa ei toteudu joko siksi, ettei vastapuolella ole joko toimittava rahoitusvälinettä tai maksaa vaadittua kauppahintaa.

Sisältörishti

Sisältörishtillä tarkoitetaan sitä, että ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta.

Vipuvaikutusriski

Johdannaisrakenne, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä rahoitusvälineen kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri positiivinen tai negatiivinen vaikutus rahoitusvälineen tuottoon ja arvoon.

Riskiprofiili

Riskiprofiili tarkoittaa sijoittajan riskinottohalukkuutta, riskinsietokykyä ja tappionkantokykyä. Riskiprofiili voidaan karkeasti jakaa kolmeen pääryhmään: *matala, keskitaso ja korkea*. *Korkea* tarkoittaa, että sijoittaja on valmis ottamaan enemmän riskiä saavuttaakseen mahdollisesti korkeamman tuoton positiivisissa olosuhteissa, tarkoittaen samalla, että sijoittaja on valmis hyväksymään ja pystyy taloudellisesti kantamaan mahdollisen merkittävän taloudellisen tappion negatiivisissa olosuhteissa. *Matala* tarkoittaa, että sijoittaja haluaa sijoittaa tavalla, jolla tavoitellaan alhaista tuottotasoa positiivisissa olosuhteissa, samalla välttämällä riskiä merkittävistä taloudellisista tappioista negatiivisissa olosuhteissa.

Julkisesti noteeratut osakkeet

Osakeyhtiön osakkeet antavat omistajalle oikeuden osuuteen yhtiön osakepääomasta. Osakkeenomistajilla on päätösvalta yhtiökokouksessa ja oikeus osakesijoituksen tuottoon, joka muodostuu mahdollisesta osingosta ja osakkeen mahdollisesta arvonnouksesta. Osakeyhtiöllä voi olla erilaisia osakesarjoja, jolloin yksi osakesarjasta voi esim. oikeuttaa käyttämään suurempaa äänimäärää yhtiökokouksessa ja toinen osakesarja voi esim. oikeuttaa suurempaan maksettuu osinkoon. Osinko maksetaan yhtiökokouksen jälkeen, yleensä kerran vuodessa. Ulkomaiset yhtiöt voivat maksaa osinkoja neljännes- tai puolivuositain. Osakkeen arvo perustuu sen hetkiseen yleiseen näkemykseen osakkeen liikkeeseenlaskeneen osakeyhtiön arvosta. Kun sijoittaja myy osakkeen, osakkeen mahdollinen arvonnousu tai lasku realisoituu.

Tyypillisiä osakesijoittamiseen vaikuttavia riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluihin liittyvä *markkinariski* ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä *likviditeettiriski*. Muita riskejä ovat yhtiön ja sen toimialaan kohdistuvat riskit, liittyen *kilpailuun, lainsäädäntöön, toimialan kehitykseen ja muut vastaavat tekijät (osakeriski)*. Pitkällä aikavälillä yksittäisen yhtiön tuottokehitys on riippuvainen sen *liiketoiminnan menestyksestä*. Osakemarkkinoiden yleisellä kehityksellä ja suhdannevaihteluilla voi myös olla vaikutus yksittäisen osakkeen tuottokehitykseen. Osakesijoittamisessa on mahdollista että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää, jos liikkeeseenlaskija ajautuu *konkurssiin*, eli *liikkeeseenlaskijan maksukyvyyttömyys*.

Ulkomaisiin osakkeisiin voi myös liittyä *taloudellisia, verotuksellisia, lainsäädännöllisiä, poliittisia ja muita vastaavia riskejä*, jotka poikkeavat suomalaisista osakkeista. Euroalueen ulkopuolelle tehtyihin osakesijoituksiin liittyy *valuuttariski*.

Kehittyvien markkinoiden osakkeisiin sijoittamista voidaan pitää muita osakesijoituksia riskipitoisempana, sillä näille markkinoille voi olla tyypillistä *vakuumaton toimintaympäristö ja lainsäädäntö, poliittiset riskit, valuuttakurssien voimakkaat heilahtelut, vastapuoliriskit sekä osakemarkkinoiden alhaisempi likviditeetti (markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski)*.

Merkintä- ja optio-oikeudet rinnastetaan osakkeisiin. Merkintä- ja optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään niitä liikkeeseenlaskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- ja optio-oikeuden hinta määräytyy liikkeeseenlaskijan osakkeen hintakehityksestä ja lisäksi optio-oikeuden toteutushinnasta, osakkeen volatiliiteetista, korkotasosta ja optio-oikeuden jäljellä olevasta juoksuajasta. Merkintä- ja optio-oikeuden volatiliiteetti on

korkeampi kuin alla olevan osakkeen (*vipuvaikutus*), johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: keskitaso / korkea. Alhainen kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämystason, ja päinvastoin.

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, vakuutus- tai rahoituslaitoksien tai yritysten liikkeeseenlaskemia velkasitoumuksia, tarkoituksena hankkia pitkäaikaista rahoitusta, yleensä kahdesta vuodesta ylöspäin. Joukkovelkakirjan arvo määritellään sen kassavirtojen nykyarvojen perusteella, ja kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä-, vaihtuva- ja nollakorkoinen. Joukkovelkakirjalainan tuoton määrittäminen perustuu määritellään kunkin yksittäisen lainan ehtoissa.

Valtion obligaatio on valtiokonttorin liikkeeseenlaskema Suomen valtion takaama joukkovelkakirjalaina.

Indeksilaina on joukkovelkakirjalaina, jonka tuotto on sidottu jonkin ennalta määritetyn kohde-etuuden arvon kehitykseen. Kohde-etuutena voi olla osake, osakekori tai osakeindeksi. Muita kohde-etuuksia voivat olla myös mm. valuutta tai valuuttakorit, hyödykejohdannaiset tai usean hyödykkeen muodostama hyödykekori. Kohde-etuuden arvo voi vaihdella laina-aikana. Indeksilainat voivat olla pääomaturvattu, jolloin lainaan sijoitettu nimellispääoma maksetaan yleensä takaisin laina-ajan päättyessä kohde-etuuden arvon kehityksestä riippumatta. Pääomaturva on kuitenkin voimassa vain lainan erääntyessä, eli eräpäivänä. Jos indeksilainan haluaa myydä ennen eräpäivää, myyntihinta määräytyy myyntiajan kohdan markkinahinnan perusteella. Tämä hinta voi olla pienempi tai suurempi kuin ostohetkellä sijoitettu nimellispääoma. Pääomaturva ei myöskään koske mahdollista ylikurssia (lainaa merkittäessä maksettua nimellisarvoa suurempaa hintaa) eikä merkintäpalkkiota. Pääomaturvan myöntämään liikkeeseenlaskijaan liittyy *luottoriski*.

Vaihtovelkakirjalaina on joukkovelkakirjalaina, jonka haltijalla on oikeus vaihtaa omistamansa velkakirjat liikkeeseenlaskijan osakkeisiin ennalta sovitulla vaihtosuhteella. Vaihtovelkakirjalainassa yhdistyy lainan korkotuotto ja mahdollisuus joko lainapääoman palautukseen tai osakkeen arvon nousun hyödyntämiseen.

Debentuurilaina on joukkovelkakirjalaina, joka on liikkeellelaskijan konkurssitilassa etuoikeudeltaan huonommassa asemassa kuin liikkeellelaskijan muut sitoumukset. Tavallista lainaa suuremman riskin ja huonomman likviditeetin perusteella debentuurilainalle maksetaan tavanomaisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon liittyy oikeus ostaa lainana liikkeeseenlaskijan osakkeita tiettyinä aikoina tiettyyn hintaan. Jälkimarkkinoilla voidaan käydä kauppaa erikseen optiolla ja lainalla. Osa kuponkikoroista on käytetty osakeoption ostamiseen, jolloin optiolainan kuponkikorko on alhaisempi kuin joukkovelkakirjalainan.

Joukkovelkakirjalainaan tavallisesti liittyvät riskit ovat *korko-*, *markkina-*, *luotto-* ja *selvitysrisi*. *Valuutariski* voi liittyä ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinat eli lainaan kohdistuu *likviditeettiriski*. Joukkovelkakirjalainoissa on sekä turvallisempia, että riskipitoisempia sijoituskohteita. Valtion joukkovelkakirjalainoista maksetaan alhaisinta korkoa, perustuen siihen, että niitä pidetään lähes riskittöminä. Mitä enemmän riskiä lainan takaisinmaksuun liittyy, sitä enemmän liikkeeseenlaskijalta yleensä vaaditaan maksettavan korkoa. *Korko-* tai *muu markkinariski* tarkoittaa riskiä sijoituksen arvon alenemisesta korkotason noustessa tai indeksin, johon lainan tuotto on sidottu, arvo kehittyä epäsuotuisasti. *Luottoriski* tarkoittaa ettei liikkeeseenlaskija pysty maksamaan korkoa tai pääomaa takaisin ehtojen mukaisesti. *Selvitysrisi* tarkoittaa riskiä, joka syntyy osapuolten välille maksujen ja toimitusten yhteydessä ja vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan. *Liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyys* voi johtaa velkakirjojen arvojen alaskirjauksiin. Indeksilainoihin liittyy myös *vipuvaikutusriski*.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso. Keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentit ovat vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joilla yhteisöt hakevat rahoitusmarkkinoilta lyhytaikaista rahoitusta. Rahamarkkinainstrumentteja ovat valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper).

Rahamarkkinainstrumenttien laina-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Rahamarkkinainstrumentit ovat pääsääntöisesti nollakorkoisia todistuksia, jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä sijoituksen nimellisarvon. Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon erotuksena. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla, jolloin takaisinosto tapahtuu ostohetken vallitsevan markkinahintaan.

Rahamarkkinainstrumentteihin liittyvät tyypilliset riskit ovat *korkoriski*, eli korkotason vaihtelusta ja instrumentin maturiteetista johtuva riski, sekä liikkeeseenlaskijan maksukykyyn liittyvä *luottoriski*. *Selvitysrisi* merkitsee tappionvaaraa, joka syntyy osapuolten välille maksujen sekä toimitusten yhteydessä, mikäli vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen. Alhainen kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata alhaisen tietämystason, ja päinvastoin.

Vakioidut johdannaisoppimukset

Johdannaisoppimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta tekijästä. Kohde-etuutena voi olla mm. osake, korko, hyödyke, valuutta, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku.

Johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset ja näiden yhdistelmät.

Johdannaisoppimukset voivat olla vakioituja tai vakioimattomia (OTC johdannaiset).

Johdannaisia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten suojaamiseen, yleensä kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Johdannaisoppimusten voimassaoloaika voi vaihdella erittäin lyhyestä mutamiin vuosiin.

Sopimusvelvoite täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa sopimuspäivänä. Johdannaisoppimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita sopimuksen ehtoissa määriteltyjä taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita hankintakustannuksen lisäksi, ja hankintaan voi liittyä myös vakuusvaatimus.

Johdannaisoppimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin haltija voi joutua kattamaan mahdollisen vakuusvajeen lisävakuuksilla tai joutua realisoimaan vakuus. Johdannaisoppimusten likviditeettiin saattaa myös liittyä rajoituksia.

Johdannaisoppimusten arvot vaikuttavat suoraan *kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuva hinnanvaihtelut*. Johdannaisoppimuksiin liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun kohde-etuuden arvoon vaikuttavan *markkinariskin* lisäksi myös vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva *luottoriski*, *vipuvaikutusriski* (rakenne jolloin pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaisoppimuksen arvoon) sekä mahdollinen *valuutariski*.

Johdannaisoppimuksista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaisoppimuksen ehdot voivat olla sellaisia, että voitto- tai tappiomahdollisuus voi kasvaa *hyvin suureksi*, teoriassa *jopa rajattomaksi*.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Optio

Optio tarkoittaa oikeutta, mutta ei velvollisuutta, ostaa tai myydä arvopaperi sovittuun hintaan. Tämä voi tapahtua toteutushintaan etukäteen määritettyä päivänä tai ennen sitä. Osto-optio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana ostaa jo liikkeeseen laskettuja osakkeita, etukäteen määrätyn hintaan. Myyntioptio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana myydä osakkeita, etukäteen määrättyyn hintaan.

Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskisempää kuin myyminen. Option voi jättää käyttämättä, jos kohde-etuutena olevan arvopaperin arvo kehittyä negatiivisesti. Suurin mahdollinen tappio rajoittuu tällöin itse optiosta maksettuun hintaan ja välityspalkkioihin tai muihin transaktiomaksuihin. Optioihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Futuurit ja termiinit

Futuureilla ja termiineillä tapahtuvaan kaupankäyntiin liittyy sitoumus kohde-etuutena olevan arvopaperin tai hyödykkeen ostamisesta tai myynnistä toteutusajankohtana. Futuuri- ja termiinisopimuksia koskee vakuuden asettamisvelvollisuus, jonka vaikutuksiin sijoittajien on syytä perehtyä. Kaikkien pörsissä kaupattavien futuurien ja termiinin hinta lasketaan päivittäin ja sijoittajan on maksettava mahdolliset lisävakuudet. Muussa tapauksessa vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen. Futuureihin ja termiineihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Vaihtosopimukset (swap-sopimukset)

Vaihtosopimuksella tarkoitetaan, että osapuolet sopivat jatkuvista toisilleen suoritettavista maksueristä. Nämä lasketaan esimerkiksi kiinteän tai liikkuvan koron perusteella (ns. korkoswap) tai sovituna ajankohtana tapahtuvasta tietynlaisen omaisuuden, kuten valuutan vaihdosta (ns. valuuttaswap). Vaihtosopimuksiin liittyvillä edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Warrantit

Warrantti on johdannainen, jolla käydään kauppaa pörssissä kuten osakkeella. Warrantin arvo määräytyy sen kohde-etuuden arvon perusteella. Kohde-etuutena on yleensä osake tai indeksi, mutta voi myös olla mikä tahansa hyödyke tai valuutta. Ostowarrantti antaa oikeuden ostaa ja myyntiwarrantti oikeuden myydä kohde-etuus tietynä päivänä tiettyyn hintaan. Oikeudelle ostaa tai myydä on määritetty arvo, joka on warrantin hinta markkinoilla.

Warrantin toteutus hinta määrittää hinnan, jolla sijoittajalla on oikeus ostaa (ostowarrantti) tai myydä (myyntiwarrantti) kohde-etuus tietynä päivänä tiettyyn hintaan. Warrantin kerroin puolestaan osoittaa, kuinka monta warranttia tarvitaan kohde-etuuden ostamiseen tai myymiseen.

Warranttien kaupankäynnissä keskeisessä osassa on warrantin liikkeeseenlaskijan antama markkinatakaus tarkoittaen, että markkinatakauksessa liikkeeseenlaskija sitoutuu antamaan warrantille koko jatkuvan kaupankäynnin ajan osto- ja myyntinoteerauksen.

Warrantteihin liittyvät riskit ovat *markkina- ja luottoriski*. Euroalueen ulkopuolisiin warrantteihin liittyy myös *valuutariski*. *Markkinariski* liittyy siihen että warrantin kohde-etuuden mahdollisen epäsuotuisan hintakehityksen vuoksi, warrantti voi erääntyä arvottomana, jolloin *menetetään sijoitettu pääoma*. Warrantteihin sisältyvä *luottoriski* liittyy liikkeeseenlaskijan maksukykyyn.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

Sijoitusrahasto-osuudet

Sijoitusrahasto kerää sijoittajilta pääomia yhteen ja sijoittaa varat arvopapereihin sijoitusrahaston säännöissä määritettyjen sijoitustavoitteiden mukaisesti. Sijoitusrahastoon sijoittaminen tarkoittaa sitä, että asiakas ostaa sijoitusrahaston osuuksia ja hänestä tulee näin rahaston osuudenomistaja, omistamiensa rahasto-osuuksien suhteessa.

Sijoitusrahastoa hallinnoi rahastoyhtiö ja varoja hoitaa salkunhoitaja. Rahaston säännöissä määritetään rahaston sijoitusstrategia, sijoitustoiminnan tavoitteet ja mahdolliset rajoitukset.

Sijoitusrahastot voidaan jaotella niiden sijoituskohteiden mukaisesti mm. osakerahastoihin, yhdistelmärahastoihin, korkorahastoihin ja raaka-ainerahastoihin. Sijoitusrahastot voidaan lisäksi jaotella voitonjakoon perustuvan jaottelun mukaan niihin, jotka jakavat voittoa vuosittain sekä kasvurahastoihin, joissa voitto kasvatetaan rahasto-osuuden arvoa. Samassa rahastossa voi olla sekä tuotto- että kasvuosuuksia. Osa sijoitusrahastoista ns. UCITS-rahastot, on säännelty kaikissa EU-maissa yhteneväisellä lainsäädännöllä. Muita sijoitusrahastoja ovat mm. erikoissijoitusrahastot, jotka voivat poiketa merkittävästi toisistaan toiminnaltaan ja säännöiltään, sekä voivat ottaa enemmän riskiä sijoitustoiminnassaan kuin UCITS-rahastot.

Rahaston sijoitusstrategia ja sijoituskohteet vaikuttavat rahaston riskitasoon. Kokonaisriskiä voidaan pienentää hajauttamalla sijoitettavia varoja useisiin kohteisiin. Tavanomaisesti pienin tuotto-odotus ja riski on rahamarkkinoille sijoittavilla rahastoilla ja suurin osakemarkkinoille sijoittavilla rahastoilla.

Rahastoyhtiö joka hallinnoi sijoitusrahastoa laskee säännöllisesti rahasto-osuuksien sen hetkisen voimassa olevan arvon, joka perustuu rahastoon sisältyvien rahoitusvälineiden kurssikehitykseen.

Rahastoyhtiön on lunastettava rahasto-osuudet sijoittajan niin vaatiessa. Sijoitusrahaston varoista peritään sen toimintaan liittyvät kulut, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkiot, sekä mahdolliset tuottoisidonnaiset palkkiot, joiden määrä on rahastokohtainen, ja ne yksilöidään rahaston avaintietoesitteessä (yksinkertaistettu rahastoesite).

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso / korkea (tuoterippuvaisesti). Alhainen / keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

ETF-rahastot

ETF-rahastot (Exchange-Traded Funds) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia rahastoja, eli ETF-rahastoja voidaan ostaa osakkeiden tapaan kansainvälisistä pörseistä. ETF-rahastojen säännöissä määritellään rahaston sijoituspolitiikka. ETF-rahastot voivat poiketa toisistaan merkittävästi sijoituspolitiikan ja riskien osalta.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastot ovat kuitenkin rakenteiltaan erilaisia ja vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF:ä on kahdenlaisia kohde-etuudesta riippuen. Fyysisten kohde-etuuksien ETF:t ovat matalampi riskisiä kuin synteettiset ETF:t, joiden riskit ovat korkeammat. ETF-rahastoihin liittyy mm. *markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski* sekä mahdollinen *asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski*.

Pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETF:n kohde-etuutena olevan instrumentin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyillä ETF:illä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-rahasto voi omistaa rahaston indeksissä olevat arvopaperit tai rahasto on voinut asettaa vakuuden. ETF-rahastojen sopimusrakenteen vuoksi niihin voi liittyä liikkeeseenlaskijaan liittyvä *luottoriski*. *Valuuttakurssiriski* tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä noteerausvaluutan suhteen. Ns. Short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta. Mahdollisessa osakelainauksessa on rajattu *vastapuoliriski*. Synteettisessä rakenteessa on *vastapuoliriski* siltä osin kun swap-sopimus on ns. "in-the-money". Lisätietoja riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (*likviditeettiriski*).

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluisista.

Osassa ETF-tuotteista on *vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet* verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: alhainen / keskitaso / korkea (tuoterippuvaisesti). Alhainen / keskitason kokemus- ja tietämysvaatimus. Aikaisempi kokemus rahoitusvälineistä voi korvata tietämysvaatimuksen, ja päinvastoin.

Hyödykkeet, ETC:t

ETC:t (Exchange Traded Commodities) ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia raaka-aineita. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. ETC voidaan toteuttaa esim. raaka-ainejohdannaisilla ja tällöin asiakkaan saama kokonaistuotto riippuu ns. rullausvoitoista tai tappioista. Rullaus on toimenpide, jolloin ETC myy erääntyvää raaka-aine futuuria ja ostaa tilalle myöhemmin erääntyvää futuuria.

ETF-rahastoihin liittyy mm. *markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski*. *Markkinariskillä* tarkoitetaan kohde-etuuden hintakehitykseen liittyvää riskiä, eli *pääoma voi laskea tai sen voi jopa menettää kokonaan*, mikäli kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. *Luottoriskillä* tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvää riskiä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. *Valuutariski* on huomioitava kohde-etuuden valuutan ja noteerausvaluutan suhteen.

Rahoitusvälineet soveltuvat sekä ei-ammattimaiselle että ammattimaiselle sijoittajalle ja hyväksyttävälle vastapuolelle, joka omaa riskiprofiilin: korkea. Korkea kokemus- ja tietämysvaatimus.

15. VEROTUS

Asiakas vastaa aina itse sijoitustoimintaansa liittyvistä veroseuraamuksista, mistä syystä asiakkaan tulee huolellisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä perehtyä rahoitusvälineeseen liittyvään verotukseen. Asiakkaan tulee tarvittaessa kääntyä veroasiantuntijan puoleen. Lisätietoja verotuksesta saa omasta verotoimistosta sekä verohallinnon Internet-sivuilta www.vero.fi.

16. ASIAKASNEUVONTA, ASIAKASPALAUTE JA OIKEUSSUOJAKEINOT

Palveluun liittyvissä kysymyksissä asiakkaan tulee aina ottaa yhteyttä ensisijaisesti Zenito Oy:öön.

Zenito Oy:n hallitus on hyväksynyt yhtiölle määritetyt toimintaperiaatteet ja menettelytavat asiakaspalautteen käsittelyä varten, jotta mahdollinen asiakaspalautte voidaan käsitellä johdonmukaisella tavalla ja oikeudenmukaisesti. Asiakas voi antaa palautetta henkilökohtaisen asioinnin yhteydessä, puhelimitse, sähköpostilla tai kirjeitse (kts. kohta 2.). Jos Zenito Oy:n ja asiakkaan välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa Zenito Oy:lle palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan. Mahdolliset asiakasvalitukset osoitetaan aina kirjallisesti Zenito Oy:lle. Asiakasvalituksesta on käytävä ilmi asiakkaan yhteystiedot ja tarkka selostus virheestä. Zenito Oy ilmoittaa vastaanottaneensa asiakasvalituksen, tiedottaa valitusprosessista ja käsittelyn etenemisestä. Zenito Oy pyrkii vastaamaan asiakasvalitukseen mahdollisimman pian, jos mahdollista, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa asiakasvalituksen vastaanottamisesta. Asiakaspalautte käsitellään johdonmukaisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla, voimassaolevien säädösten mukaisesti, Zenito Oy:n compliance officerin toimesta, koska Zenito Oy ei ole perustanut erillistä liiketoiminnoista riippumatonta asiakasvalitustoimintoa. Zenito Oy ottaa huomioon prosessiin liittyvät mahdolliset eturistiriidat ja pyrkii välttämään ne mahdollisimman hyvin. Asiakas voi saada tietoa valituksensa

käsittelystä ottamalla yhteyttä toimitusjohtajaan. Toimitusjohtaja antaa asiakasvalituksen käsittelystä asiakkaan pyynnöstä tietoa yksittäistä palautetta koskevasta käsittelyprosessista ja tarpeen mukaan sen etenemisestä. Jos ratkaisua ei voida ilmoittaa aikarajan puitteissa, Zenito Oy:n on ilmoitettava valituksen esittäjälle viivästyksen syistä ja kerrottava milloin käsittely Zenito Oy:ssä todennäköisesti saadaan päätökseen. Lopullinen ratkaisu annetaan kirjallisena ja siihen liitetään perusteellinen ja selkeästi esitetty selvitys valitusta koskevasta Zenito Oy:n kannasta.

Jos Zenito Oy:n ja asiakkaan välillä ei saavuteta tyydyttävää ratkaisua, voi asiakas pyytää Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta apua tilanteen selvittämisessä tai viedä erimielisyyden ratkaistavaksi arvopaperilautakuntaan. Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta puhelinnumero on 09 685 0120 ja Internet-sivu www.fine.fi.

Arvopaperilautakunta neuvoo, ohjaa ja etsii ratkaisuja asioissa, jotka koskevat arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja siihen liittyvien viranomaismääräysten sisältöä, sijoituspalvelusopimusten ehtojen soveltamista, hyvää arvopaperikauppatapaa sekä muuta arvopaperikäytäntöä. Palvelu on maksutonta ja on käytössä kaikille e-ammattimaisille sijoittajille, jotka ovat asiakassuhteessa sijoituspalveluyritykseen, pankkiin tai rahastoyhtiöön. Arvopaperilautakunnan puhelinnumero on 09 6850120. Lisätietoja saa Arvopaperilautakunnan Internet-sivuilta www.arvopaperilautakunta.fi.